

Centerpartiet
Kristdemokraterna
Liberalerna
Miljöpartiet de gröna
Moderata Samlingspartiet

Ärende **X15** Stadsdelsnämndens frågor,
skrivelser och rapporter

Kungsholmens stadsdelsnämnd
Sammanträdet 17 december 2020

Ansvaret för skrotbåtar

Nyligen fattade kommunen genom Stockholms Hamnar beslut om att bärga vraket av husbåten *Felicia af Skum* som legat sjunken vid Kungsholms Strand i över ett års tid. För alla boende och förbipasserande är det ett tacksamt beslut då vraket varit ett ovälkommet och tråkigt inslag längs ett annars populärt och trevligt promenadstråk. Även om det är glädjande att vraket nu tas upp och fraktas bort så belyser den här historien två betydande problem med den nuvarande lagstiftningen som vi anser behöver åtgärdas.

För det första råder det oklarhet vad som gäller kring vrak och skrotbåtar när en ägare inte går att identifiera. Kommunen får inte ta sig rätten att bärga, stycka upp eller flytta ett vrak utan uttryckligt tillstånd från båtägaren, oavsett hur länge vraket har legat på platsen. Det kan ibland vara väldigt svårt, om inte omöjligt, att identifiera en ägare som inte själv ger sig till känna. Det finns heller inte något lagkrav på att teckna en ansvarsförsäkring vilket skulle leda till att man fick ett båtägarregister via försäkringsbolagen.

För det andra är det dyrt att bärga och frakta bort en övergiven gammal båt. Av förklarliga skäl är det avsevärt mycket dyrare att bärga en båt som har sjunkit i vattnet än en som ligger kvar intakt på land. Det kan alltså vara svårt för kommunen att förmå

en båtägare att ta hand om vraket även om man har lyckats identifiera ägaren. Slutnotan för bärgningen av *Felicia af Skum* har inte redovisats men Stockholms Hamnar anger i lokalmedia att det rör sig om över 300 000 kronor som kommunen kommer att betala.¹ Det inkluderar enbart bärgningen och bortforslandet, inte den sanering av kanalbotten som eventuellt också kan bli aktuell, om vraket har släppt ifrån sig färg, metaller och andra giftiga ämnen under tiden hon legat förlist. Kostnader på flera hundratusen kronor är betydande för de allra flesta båtägare men det är heller inte acceptabelt att kommunen ska behöva använda skattemedel till dessa typer av insatser. Utan krav på ansvarsförsäkring kan försäkringsbolagen inte heller kopplas in.

Enligt Håll Sverige Rent finns det idag ungefär 100 000 båtar som närmar sig sitt bäst-före-datum eller redan har passerat det. Den största andelen av dessa är uttjänta fritidsbåtar i plast som ofta innehåller giftiga ämnen från en tid då kemikalielagstiftningen inte var lika utvecklad. En stor andel båtar blir helt enkelt dumpade i naturen eller i olagliga pirathamnar och riskerar att orsaka långvariga och svåra miljöskador då ämnen läcker ut i vattendrag eller ner i marken. Dagens skrotbåtspremie (som administreras av Havs- och Vattenmyndigheten) är för begränsad för att ge tillräckliga ekonomiska incitament till båtägare som själva saknar ansvarskänsla. Är båtägaren okänd är kommunen maktlös och ett vrak kan då bli liggande under långa tidsperioder. I det aktuella fallet på Kungsholms Strand trädde ägaren fram relativt snabbt och en lösning kunde nås, även om kommunen tar notan. Nästa gång kanske så inte är fallet och då kan kostnaderna – både de direkt finansiella och de indirekta miljökostnaderna – bli avsevärt mycket högre, och det är fortsatt skattebetalarna som får stå för notan. Det är en lucka i lagstiftningen som skyndsamt behöver täppas igen.

Vi i majoritetsgruppen i Kungsholmens stadsdelsnämnd önskar därför att förvaltningen utreder ansvarsfrågan vad gäller skrotbåtar och vrak som lämnas på kommunens mark samt tar de kontakter som behövs inom staden i det arbetet, samt redovisar de hinder som föreligger för staden att agera i dylika fall.

¹ <https://www.mitti.se/nyheter/klart-sjunkna-baten-tas-bort-fran-kungsholms-strand/reptlb!823MWANjyKSHSm6w6kVJCA/>

